

DÒMINO DELS MUSEUS DE SITGES

És un joc de taula al que probablement Rusiñol va jugar en algunes estones amb els seus amics quan estava a París. T'agradaria jugar-hi a tu també? A continuació t'explicarem els orígens de les rajoles i on les podràs trobar als Museus de Sitges.

Veuràs que no té números; has de jugar unint els dibuixos que són iguals, no és pas difícil! Descarrega't la plantilla per poder-lo imprimir.

RAJOLA, PATI D'ENTRADA DEL PALAU DE MARICEL

Aquesta rajola forma part d'un important conjunt ceràmic dissenyat per Enrique Luis Ventosa, artista barceloní que va viure molts anys a Mèxic. Amic personal de Miquel Utrillo, es va encarregar de la producció de tota aquesta rajoleria a la seva fàbrica de ceràmica *La Roqueta* de Palma de Mallorca, entre el desembre de 1914 i el juny de 1915.

La rajola serveix com a element decoratiu, però al mateix temps per mantenir netes les parets, evitant que aquestes s'embrutin. Ventosa va treballar sovint en la creació de conjunts d'aquest tipus, molt influenciat pels grans conjunts de rajoles que cobrien edificis civils i religiosos a Mèxic.

Saps on està el conjunt d'aquestes rajoles? Les podràs trobar al pati d'entrada del Palau de Maricel!

CIBES

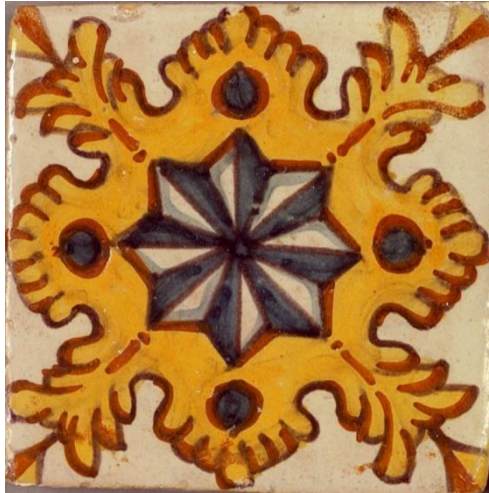
La ciba és una forma, però també una tècnica del vidre bufat que permet crear un disc de vidre a partir d'una esfera bufada. Durant molts segles fou una de les maneres més comunes de fer vidre pla i durant el Modernisme se'n van fer de petites i de diferents colors per compondre vitralls, on aquestes formes estaven unides per tires de plom.

Els vitralls s'utilitzaven a les catedrals, esglésies i altres monuments arquitectònics del Gòtic. Servien per facilitar l'entrada de la llum del sol als edificis i, alhora, com a element de decoració. No tots els vitralls eren cibes, sinó que també podem trobar vitralls de temàtica religiosa, amb motius florals, vegetals o animals.

No has vist mai un vitrall? Doncs si visites el Cau Ferrat podràs trobar vitralls de diferents èpoques i estils. Aquestes cibes que veus es troben al primer pis del Cau Ferrat.

Aquestes 3 rajoles que veiem a continuació pertanyen al tipus anomenat “de mostra”; es tracta del típic model de rajola catalana, datada entre la segona meitat del segle XVIII i principis del segle XIX, que s'utilitzava per a l'ornamentació i la decoració en espais diversos com arrambadors i plafons ja des del segle XVII.

RAJOLA, AMB LA ROSA DELS VENTS

RAJOLA, AMB TEMÀTICA FLORAL

RAJOLA, AMB EL TEMA DE LA BOTIFARRA

Totes tres han estat creades artesanalment, i cadascuna d'elles ha passat pel forn del ceramista.

De segur que t'estaràs preguntat, i com es fan aquestes rajoles? Doncs és ben senzill. Primer es fan les rajoles amb fang i quan el fang està cuit, el ceramista amb molta cura fa el dibuix. Després es pinten amb una pintura especial per a ceràmica, que es diu esmalt. Un cop pintada es posa al forn i ja tenim la rajola acabada!

Has visitat mai alguna masia? O a la casa dels avis has vist alguna rajola semblant? O potser en un quadre?

Aquestes que veus es troben: la primera i la tercera a les terrasses del Palau de Maricel i la segona a la planta baixa del Cau Ferrat.

PAVIMENT – RAJOLA HIDRÀULICA

Aquesta rajola forma part d'un paviment i està feta amb la tècnica del mosaic hidràulic, un tipus de rajoles artesanals fetes a base de morter de ciment pòrtland, emmotllat i premsat. Foren confeccionades a la fàbrica Orsola, Solà i Cia. de Barcelona entre els anys 1911 i 1915. Aquestes composicions, molt freqüents en els terres de moltes cases des de finals del segle XIX fins al 1930 aproximadament, dotaven als espais d'una gran bellesa i, a més, eren molt resistents i fàcils de netejar.

En aquesta rajola es combinen diferents elements de manera molt creativa: quatre emblemes del Maricel, representat amb el sol i les onades als angles, amb l'escut de Catalunya, situat al centre, i quatre mitges Creus de Sant Jordi al mig de cadascun dels costats de la rajola, que acabaran de compondre la creu, en unir-se a les rajoles del costat.

Encara no saps on es troba aquesta rajola? Doncs si visites el Palau de Maricel estigues atent quan trepitgis! Es troba al vestíbul de l'edifici.

ELS ADELANTOS DEL SEGLE XIX

Aquí podeu contemplar una de les obres més curioses i originals del Museu. Es tracta d'un plafó de rajoles inspirat en les rajoles d'oficis tradicionals que es van fer al llarg dels segles XVII i XVIII.

Són rajoles policromades i a cadascuna d'elles apareix representat un "adelanto" o invent que va aportar el segle XIX. Realitzades a Barcelona entre 1901 i 1902, totes elles es varen regalar als subscriptors de la revista "Pèl i Ploma".

La rajola que forma part del nostre dòmino és la que posa el llaç a tot aquest recull d'invents i entreteniments. Hi podem veure representats als dos impulsors d'aquella revista: Ramon Casas i Miquel Utrillo.

Et preguntaràs on pots trobar aquesta obra, oi? Doncs aquesta obra es troba a la primera planta del Museu de Maricel.

Joc proposat i elaborat per l'equip de MagmaCultura amb la col·laboració i supervisió dels Museus de Sitges.

BIBLIOGRAFIA

La peça del mes, Conjunt de rajoles que decoren l'entrada, l'escala, el Saló d'Or, el Claustre i altres estances de l'edifici. María Antonia Casanovas, octubre de 2018.

La peça del mes, Paviments de mosaic hidràulic, de la casa Orsola, Solà i Cia. Jordi Griset Moro, febrer de 2018.

Taller, Els adelantos del segle XIX. Consorci del patrimoni de Sitges departament d'educació.

Taller, Pintem rajoles modernistes. Consorci del patrimoni de Sitges departament d'educació.

Taller, Pintem un vitrall. Consorci del patrimoni de Sitges departament d'educació.